TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN LAUSUNTO VNS 3/2021 VP VALTIONEUVOSTON SELONTEKO JULKISEN TALOUDEN SUUNNITELMASTA VUOSILLE 2022—2025

Työ- ja elinkeinoministeriö lähettää ohessa lausuntonsa valtioneuvoston selontekoon julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2022-2025 (VNS 3/2021vp).

Työ- ja elinkeinoministeriön pääluokan määrärahat laskevat JTS-kaudella 2022-2025 3,244 miljardin euron tasolta 3,063 miljardin euron tasolle. Määrärahatason lasku aiheutuu muun muassa kertaluontoisten tulevaisuusinvestointien poistumisestä vuoden 2022 jälkeen, koronatilanteen johdosta lisättyjen määrärahojen poistumisesta ja vuodesta 2023 alkaen tehdyistä sopeutustoimista, jotka ovat työ- ja elinkeinoministeriön pääluokassa vuositasolla yhteensä 42 miljoonaa euroa.

Hallintoon osoitettavat määrärahat nousevat kehyskaudella 815 milj. eurosta 850 milj. euroon.

Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenoihin on lisätty pysyvästi 70 milj. euroa vuodesta 2023 alkaen pohjoismaisen työvoimapalvelumallin toimeenpanoon. Uudistuksen on tarkoitus tulla voimaan vaiheittain vuoden 2022 alusta alkaen ja vuoden 2022 osalta 70 milj. euron lisärahoitus on tarkoitus kattaa EU:n elpymis- ja palautumistukivälineen rahoituksella. TE-toimistojen toimintamenot ovat jts-kaudella yhteensä v. 2022: 198 M€ (ei sis. elpymisvälineen kautta tulevaa 70 M€:a), v. 2023: 260 M€, v. 2024: 258 M€ ja v. 2025: 258 M€.

Hallitus päätti puoliväliriihen yhteydessä Työvoimapalvelut 2024 – kokonaisuudesta, jossa työvoimapalvelut siirretään kuntiin vuodesta 2024 alkaen. Julkisen talouden suunnitelmassa ei tähän liittyen ole vielä huomioitu muutosta työ- ja elinkeinoministeriön pääluokan määrärahoissa.

Työ- ja koulutusperusteisen maahanmuuton rakenteiden vahvistamiseksi julkisen talouden suunnitelma sisältää lisärahoitusta Work in Finland – rakenteen perustamiseen. Tätä tarkoitusta varten lisätään TE-toimistojen, Business Finlandin ja ELY-keskusten (KEHA-keskus) toimintamenoja 2,725 miljoonalla eurolla vuosina 2022 ja 2023. Business

Finlandin toimintamenot ovat JTS-kaudella vuositasolla 95,6-97,2 milj. euroa.

ELY-keskusten toimintamenoja lisätään vuodesta 2023 lähtien 1 milj. eurolla maahanmuuttajien kotoutumisen ja työvoiman maahanmuuton edistämiseen liittyvien tehtävien vakinaistamiseen, jolla nopeutetaan maahanmuuttajien kotoutumista ja työllistymistä. ELY-keskusten toimintamenoihin on lisäksi osoitettu vuodesta 2023 lähtien 160 000 euroa jätelain muutoksesta aiheutuviin tuottajavastuun valvontaan ja raportointiin liittyviin lisätehtäviin. ELY-keskusten toimintamenot pysyvät JTS-kauden ajan vuositasolla 185-188 milj. euron tasolla.

Puoliväliriihessä hallitus päätti uuden osatyökykyisten työllistymistä edistävän toimijan, ”Välittäjä Oy:n” perustamisesta. Kyseessä on valtion kokonaan omistama erityistehtäväyhtiö, joka pyrkii toimillaan parantamaan osatyökykyisten työllisyyttä. Uuden yhtiön osakepääoma on tarkoitus kattaa elpymis- ja palautumistukivälineen kautta tulevalla rahoituksella. Tämän lisäksi vuosien 2022-2025 julkisen talouden suunnitelma sisältää uuden valtionavustusmomentin, minkä kautta kompensoidaan osatyökykyisten alentunutta työkykyä. Tarkoitusta varten uudelle määrärahamomentille on varattu rahoitusta 10 milj. euroa vuosittain.

Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimintamenoja lisätään EU:n yhteistyöasetuksen toimeenpanoon 0,65 milj. eurolla vuodesta 2023 eteenpäin. Viraston toimintamenot ovat JTS-kauden tasaisella 19-19,1 milj. euron tasolla vuosittain.

Patentti- ja rekisterihallituksen toimintamenoja lisätään 2,2—3,2 milj. eurolla vuosittain, mikä aiheutuu yhdistysasioiden kustannusvastaavuuden alijäämän kattamisesta ja kaupparekisterin maksuttoman tietopalvelun tulokompensaatiosta. JTS-kaudella viraston toimintamenot ovat 12,8-13,6 milj. euroa vuodessa.

Energiaviraston tehtäväkenttä on laajentunut viime vuosien aikana lukuisten lainsäädäntöhankkeiden seurauksena. JTS-kaudella viraston toimintamenot kasvavat 8,2 milj. eurosta 8,4 milj. euroon. Aiempaan verrattuna toimintamenoihin on osoitettu vuosittain 0,79—1,09 milj. euron lisäys. Lisäyksestä 0,69 milj. euroa aiheutuu puhtaan energian paketin sähkömarkkinasäädösten täytäntöönpanoon ja tehoreserviin liittyvän hallituksen esityksen sisältämistä lisätehtävistä, sähkön ja maakaasun vähittäismyyjien ja datahubien valvonnan lisäämisestä sekä kasvaneista kirjaamotehtävistä. Sähkömarkkinadirektiivin säännösten toimeenpanoon energiaverkkojen sijaintipalveluiden rahoittamiseen ja energiaverkkojen sijaintipalveluihin osoitetaan 0,1 milj. euroa v. 2022 ja 0,4 milj. 36 euroa vuodesta 2023 lähtien. Sähkö- ja maakaasuverkkovalvonnan lisääntyneistä tehtävistä johtuen sähkö- ja maakaasuverkkomaksuja on tarkoitus korottaa v. 2022. Tulokertymän arvioitu nousu on 1,09 milj. euroa.

Mika Niemelä
Johtaja, ohjausyksikkö ja talous

Anu Jänkälä
Neuvotteleva virkamies